

SOLIA

Onor. Biblioteca centrală a Asociației
Sibiu

„Noi rămânem la matcă
și nu ne părăsim
partidul.“

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Redacția și Administrația:

Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.

Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:

pe 3 luni . . . . 30 lei — pe 6 luni . . . . 60 lei
pe 1 an . . . . 120 lei pentru Inst. și Aut. 500 lei
Pentru țărani 50 lei pe anul întreg.

Exemplarul 2 Lei.

Să mergem la Cluj!

Intr'un stat civilizat forțele politice se afirmă tot în mod civilizat, iar într'un regim cu adevărat democratic, o forță politică se afirmă prin voința majorității.

Instrumentul de manifestare sunt incontestabil, adunările populare și pe această bază trebuie să se dea adevăratele lupte politice.

Partidul național țărănesc s'a afirmat întotdeauna ca o mare forță politică prin grandioasele sale adunări populare între cari a fost și epocala adunare din 6 Mai 1928 la Alba-Iulia, care a avut drept consecință aducerea la putere a partidului nostru.

Astăzi pentru afirmarea realității politice care o reprezintă partidul național țărănesc s'au ținut în capitalele de provincii cum sunt Craiova, Chișinău, Cernăuți, Brașov, Iași câteva grandioase adunări populare la cari au luat parte între 20.000 și 40.000 de participanți. —

În ziua de 29 Iunie a. c. se va ține și la Cluj o adunare similară la care vor participa delegați din tot cuprinsul Ardealului. — Această adunare are însă o deosebită semnificație prin faptul că ea nu va fi

numai o afirmare a forței politice reprezentate de partidul național țărănesc ci ea trebuie să reprezinte atașamentul special al Ardealului față de partidul național țărănesc unde s'a produs primul act de răsvărire și prima conferință valachistă a dlui Vaida. Această manifestare de atașament a Ardealului are o semnificație deosebită fiindcă în Ardeal se pare a fi pivotul rătăcirii dlui Vaida și în Ardeal se dă lupta de cucerire a partidului liberal. — Această adunare trebuie să-i arate mai mult ca ori când dlui Vaida că *poporul cinstit deza-probă politica lingusirii și este luptător al ideii morale iar partidului liberal trebuie să-i arate că *poporul acestor plaiuri nu-și vinde conștiința pentru perspectiva avantajilor cari i-le deschide.**

Pentru afirmarea acestora trebuie să mergem cu toții la Cluj, fiindcă aici se joacă cartea poziției partidului nostru în viața politică a Țării și aici se joacă cartea Ardealului în organizația mare și trainică a partidului național țărănesc.

Dr. Alex. Herlea

Marele Voevod Mihai

a împărțit ajutoare șomerilor de pe Valea Jiului

Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia a vizitat în ziua de 16 Iunie centrele miniere de pe Valea Jiului, fiind întâmpinat peste tot locul cu multă dragoste de lumea muncitorească de prin acele părți. Măria Sa a vizitat Petroșanii, Lupenii, Vulcanii, Petrila, Aninoasa, împărțind peste tot locul ajutoare în bani oame-

nilor nevoiași. În comunele Petroșani, Lupeni, Vulcan, Petrila și Aninoasa Măria Sa Marele Voevod, a împărțit în total 100 ajutoare de mii Lei.

La Hațeg Măria Sa a dăruit pentru copiii săraci suma de 15 mii Lei, iar pentru continuarea lucrurilor dela Sarmisghetuză a dăruit 100 de mii Lei. De acolo Măria Sa a vizitat Bradul, Hunedoara și Orăștie.

Vaidiștii la Tebea.

Primum din Zarand următoarea corespondență, căreia cu plăcere i-dăm loc pentruca cetitorii nostri să fie bine informați asupra celor ce se întâmplă în județul nostru și să nu fie duși în rătăcire prin denaturările ce le fac asupra isprăvilor lor desnădăjduiți valachiști ai lui Vlad Vaida.

Cunoaștem prea bine apucătura vaidiștilor de a bate doba cea mare decâte-ori umblă cu villaumul în cutare loc. Acesta e mijlocul lor de reclam, pentruca lumea să iee cunoștință, că ei există și răsufliă încă. N'am fi crezut însă, ca îndrăzneala lor să eajungă până la gradul, în care se arată, când ei scriu despre: „Măreștea întrunire a Frontului Românesc din comuna Tebea“. Iată cum relatează gazeta lui Vlad asupra acestei adunări.

„În istorica comună Tebea din județul nostru a avut loc în ziua de 17 Iunie 1935, o înălțătoare întrunire a organizației „Frontul Românesc“. Multimea de țărani și intelectuali din Tebea, Baia de Criș și jur aștepta cu nerăbdare sosirea oaspeților sei. La ivirea în fața mulțimii a dlui Dr. Aurel Vlad ovașiiunile popoului au culminat cu pocnete de treascuri și bubuituri de tunuri. Făcea impresia, că Horia dă semnalul de adunare și oastea lui Avram Iancu își așteaptă comandantul pentru a se arunca în luptă. Se svârcoleau parcă și glorioșii eroi din morminte, ca să-și arate din nou entuziasmul și vitejia la sunetul goamei de redeșteptare națională“.

Felul acesta de a da seamă asupra unei adunări în cazul de față e mai mult decât falsificare, este adevărată șarlatanie, care însă nu va putea duce în rătăcire opiniunea publică, ci se întoarce împotriva acelor, cari o înscenează, cari în celea din urmă pe ei înșiși se vor înșela, căci în realitate ce a fost la Tebea?

A fost nedee obișnuită. Vor fi fost la Tebea tocmai 1500 țărani, dar aceștia nu s'au dus acolo ca sprijinitori ai sermanului, flăcăetă, Aurel Vlad, ci ca să consfințească, să-și petreacă și să susțină prin participarea lor tradiționala nedee. Nedeele dela

Tebea sunt întotdeauna foarte cercetate, căci ea stă sub puterea tradițiilor istorice ale Zarandului cu trecutul seu glorios, creat de atâția eroi, trecuți în istoria neamului. Vaidiștii știau toate acestea, din acest motiv au recurs la șarlatania, ca poporul adunat la nedee pur și simplu să l întabuleze în registrul de membri ai Frontului Românesc așa, cum au făcut la Orăștie la 4 Iunie a. c., când a fost acolo târg de țară, pe care ei credeau, să-l transforme în adunare frontistă, dar n'a succes nici ch'ar umblând cu funia să prindă oamenii.

Dar nimic mai de plâns asupra lipsei de succes a acestei adunări decât faptul, că sermanul A. Vlad a fost silit, să vadă și să accepte, ca adunarea să fie pezidată de hiper-cunoscutul Ioan Radu, dela Brad, pe care zărăndenii îl cunosc atât de bine în toată firea lui și în toate faptele lui. Zarandul, în special comuna Tebea, are mulți fii de o rară cinste și destoinicie. Și e semnificativ, că din toți acei bărbați fără prihană nu s'a aflat nici unul, care să iee prezidiul adunării. S'a aflat însă Ioan Radu cu paginile lui întunecate în Cronica Zarandului, ne mai spunând, că din stâlp al liberarilor s'a transformat repede în aderent al „technicienilor“ Iorga-Argeloiuanu, dar negăsind la aceștia, decât depreciere, a treia zi a dat târcoale în jurul partidului național țărănesc fiind cu mult sarcasm întâmpinat de regretatul Dr. Victor Bontescu, care-i cunoștea biografia. La Tebea el și-a găsit locul întâlnindu-se cu gemenul Dr. Simion Câmpaan, care a parcurs și el aceeași carieră de metamorfozări politice apoi cu Traian Ivan, pasăre călătoare și acesta, mult promițător pe terenul fripturisirilor politice.

Nu știm, să compătîmim pe dl A. Vlad, că a ajuns, să fie înconjurat de aceste specimene sau să ne exprimăm uimirea, că Ioan Radu și acum la bătrânețe înaintată tot mai continuă cu posnele disgrațioase, cu cari o viață întregă a înveninat atmosfera.

E o jicnire a sentimentelor populațiunei, să pui pe acei participanți

Ce-a fost la adunarea Vaidistă din Deva

dl Vlad a convocat pentru ziua de Duminecă 23 I. c. o adunare a celor cu numerusul la Deva. — Spre nenorocirea dlui Vlad nici această adunare nu s'a putut ține fără tulburări și fără scandal, așa cum i s'a întâmplat în tot locul și Dumnealui și lui Vaida.

Să vedem cum s'au petrecut lucrurile:

Imediat ce a început să vorbească Dr. Vlad niște oameni pe cari i-a stors poate de cameți prea grele cu banca sa au început să vocifereze strigând: „Bine bine domnule Vlad îi spune dta câte verzi și uscate dar să ne răspunzi de ce ai fost contra conversiunii și contra reducerii datorțiilor?“ La asta dl Vlad s'a făcut că nu aude și nu vede și a vorbit mai departe. — Atuncia oamenii văzând că Vlad să face surd la această întrebare au strigat mai tare să răspundă. La aceasta Vlad s'a enervat, — fiindcă așa-i obiceiul lui Vlad când

ajunge la strâmtoare și nu știe ce să mai răspundă, face pe nervosul și crede că prin asta s'a mântuit de răspuns. Imediat au trimis după poliție și i-a scos afară din sală pe aceia cari l'au intrerupt. — Oamenii însă au început să strige că dacă i scoate pe ei o să plece toți afară fiindcă aicea-i adunare și are dreptul să ia parte ori și cine, — la o adunare publică. — Astfel Doctorul Vlad a fost silit să-și intrerupă vorbirea și să suspende adunarea până ce s'a potolit scandalul.

Așa a pățit Doctorul Vlad la Deva ca și prin alte locuri pe unde a umblat căci era mirare să poată ține vre-o adunare fără scandal.

Să vede însă că până astăzi nu a învățat minte și nu vede că poporul este contra lui Vaida și a celor cari linguesc pe cei de sus.

Ne mirăm că dl Vlad care până ieri lupta pentru morala demnității, azi aprobă lingusitorii celor de sus.

x. y.

la nedee sub capacul politicii perfide, presidată acolo de Ioan Radu.

Dacă deci „măreșta“ adunare dela Tebea s'a ținut între astfel de împrejurări, și a fost animată de astfel de bărbați, bunul cetitor își va pute face inchipuire de măreșta ei. În tot cazul asociația dlui A. Vlad cu astfel de oameni e mult grăitoare...

Dar ne răzgândim — după o serioasă cumpănire a lucrurilor și zicem: A. Vlad a potrivit în așa un anturaj, căci el nu mai e cel de demult. Pe el nu dragostea pentru elementul românesc l'a dus la Tebea, Ci politica perfidă și trădătoare de partid a răzvrătirii și îngâmfatului profet fals dela Cluj, pe care el și-a însușit-o pentru a se cointeresa cu șeful Vaida și cu C. Angelescu, prin cari crede A. Vlad, să-și realizeze meschinăriile lui. Și cum politica lui Vaida e desperată din naștere, Vlad

trebuie, să recurgă la demagogia cea mai josnică și cea mai deșențată pentru a putea prinde aderenți.

Să-și tragă seama deci raportorul gazetei lui A. Vlad, și să nu-l pună pe acesta alături de Horia, Avram Iancu și „gloriosii eroi din morminte“. Să aibă milă și pietate pentru aceștia, cari văzându-se în vecinătatea lui A. Vlad, noul bizantin din Ardeal, s'ar simți conturbați în somnul lor de veci și atunci vorba reporterului, — în adevăr ei se vor svârcoli în mormintele lor istorice, nouă atât de scumpe, văzând pe A. Vlad pus pe o treaptă cu ei, cari în adevăr au purtat în sufletele lor mari, o dragoste neprihănită pentru neam și nu s'au lăsat robiți de utilitarism, cum face epigonul dela Orăștie într-o măsură desfrânată.

Correspondentul.

Mare scandal și bătae în trenul ministerial dela R.-Vâlcea

În trenul ministerial care aducea spre capitală pe toți membrii guvernului și invitații oficiali dela R.-Vâlcea, s'a petrecut un scandal fără precedent.

Câteva mese, din vagonul restaurant al acestui tren au fost ocupate de numeroși membri ai grupării H. în frunte cu dnii: Petre Ghisă, Tănăsescu, Rizescu, Frigator, colonelul Oroveanu etc. La un moment dat în ușa vagonului a apărut d. Al. Popescu-Necșești fost subsecretar de stat și director la ziarul „Universul“, împotriva căruia grupul H. poartă o violentă campanie prin ziarul „Naționalul Nou“. D. Popescu-Necșești intenționa să traverseze vagonul pentru a ajunge în partea a doua a trenului, la d. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii, — de care fusese chemat.

Fiind observat de grupul H. d. Necșești a fost apostrofat cu diverse cuvinte ofensatoare în special de către d. deputat Tănăsescu.

Ajungând în dreptul mesei ocu-

pată de d. deputat Tănăsescu, acesta i-a aruncat câteva epitețe extrem de grele, la care d. Popescu-Necșești a replicat, întrebând dacă cuvintele îi sunt adresate d-sale. Cum d. Tănăsescu a continuat să vocifereze pe același ton, d. Necșești l-a lovit în față.

Deputatul Tănăsescu sărind dela locul său, a aplicat dlui Popescu-Necșești o palmă, încercându-se cu acesta printre mesele vagonului.

Incidentul amenințând să ia proporții, câțiva ziaristi care se găseau în vagon, au intervenit despărțindu-i.

Incidentul petrecându-se într'un tren oficial și în cadrul unei manifestațiuni pe care partidul liberal a dorit-o cât mai aleasă și mai plină de demnități, este evident că va avea grave urmări.

Atât d. Dinu Brățianu, care se află la Drăgășani, cât și d. Tătărescu, caree a plecat la Tg.-Jiu, au fost încunoscințați telefonic despre cele întâmplate.

De ce s'a supărat dl Vlad pe partidul național-țărănesc?

Nu trebuie să o spunem noi, că o spune D-sul în fiecare număr din „Solia Dreptății“. S'a supărat pe partid pentru că a introdus, la loc de frunte în programul alcătuit, în anul trecut, principiul cooperăției și al economiei dirijate. Iar ca să facă și publicul mare și mai ales pe țărani să fie de părerea D-sale, tâlmăcește, în chip tendențios, aceste principii în gazeta D-sale. Susține, că prin cooperăție să ia țărănilor libertatea de a-și valoriza produsele; iar prin economia dirijată țărănilor va fi silit să lucreze cum poruncesc agronomii statului. După astfel de tâlmăcirii trage concluzia, că partidul național-țărănesc ar fi bolșevic, iar fruntașii lui: Iuliu Maniu și Ion Mihalache ar fi bolșevici în carne și oase.

Dacă nu s'ar fi întâmplat unele verificări pe teren a acestor insinuări și dacă n'am cunoaște felul cum sunt lămurii țărăni în convorbiri particulare asupra acestor lucruri, nu le-am fi reținut și nu am socoti de oportunitate să le lămurim.

Dar fiindcă se stăruie asupra lor, vom spune și noi cuvântul nostru.

Domnii spun că programul partidului e bolșevic și-l combat, iar pe gazeta D-lor scriu, că s'organ al par-

tidului național-țărănesc: deci al programului partidului național-țărănesc. Nu-i așa că asta se chiamă logică?

Economia dirijată îl irită pe dl Vlad. Ce se urmărește prin economia dirijată? Ceeace s'a mai încercat în timpul guvernării noastre. Adeca: statul să pună la dispoziția țărănilor priceperea agronomilor, pe cari cu cheltueli mari i-a învățat și-i susține, ca țărănilor să-și cultive pământul după sfatul și ajutorul lor, iar nu după porunca lor. În anii guvernării noastre în acest scop, au fost trimiși agronomi ca să stropească pomii, pentru a-i scăpa de molii; s'a distribuit grâu selecționat pentru însemnare; s'au adus cartofi mai productivi; s'au îmbărbănt sâtenilor vite de reproducție selecționate; s'au vaccinat vitele țărănilor ca să le apere de epidemii etc. Toate acestea au fost încercări, numai, făcute prin camerele de agricultură și în marginile unui regim capitalist, trăgând pe urma lor mari beneficii mai ales marii proprietari. În programul partidului național-țărănesc, pe urma învățămintelor culuse și a rezultatelor obținute, s'a prevăzut în mod programatic și cu conștiință rare mai atentă față de țărani acest

dispoziții sub numele de economie dirijată.

Aceasta nu-i convine dlui Vlad proprietar al unei mari moșii la Bobalna, pentru că atunci țărăni vor fi sprijiniți de noul stat țărănesc în măsura să nu mai cerșească pe la porțile curței D-sale: grâu de sămânță, viță de vie, pământ în parte etc.

Cooperăția este o și mai mare primejdie care l'a iritat și-l năcăjește pe Dl Vlad. Observând viața țărănimei noastre, se pot constata două mari neajunsuri: produsele țărănilor sunt speculate de capital și țărănilor foarte cu greu și foarte scump ajunge la credit. Aceste două realități potrivnice țărănilor, îi nimicesc toată stăruința și sârguința lui laudabilă și îi sacă de la rădăcină orice putință de progres și bunăstare.

Pentru scoaterea produselor țărănilor din ghiarele capitalului fără milă și dreptate, și pentru a-i înlesni credit ieftin și la îndemână, partidul na-

țional-țărănesc propune cooperăția, ocrotită și susținută de stat.

Dacă se înfăptuiesc aceste două mari așezăminte în mijlocul poporului nostru, atunci banca Ardeleana a Dlui Vlad și altele de acest fel, își pot închide porțile, că țărăni nu le vor mai călca pragul, având la îndemână lor organul de valorizare în comun și fără speculă a produselor la prețul cel mai favorabil și având credit ieftin și lesnicios la cooperativa din comuna lor.

Iată deci țărănilor pentru ce s'a supărat Dl Vlad pe partidul național-țărănesc. Iată de ce după socoteala Dlui Vlad, cooperăția și plugăria dirijată este văzută ca faptă de bolșevism. Ori, acest bolșevism să-l îmbrățișăm, că el urmărește înălțarea noastră, îmbunătățirea soartei noastre și eliberarea noastră din mâinile cămătarilor și-a negustorilor de nuci și alte lucruri cum a fost în toamna trecută Costică Angelescu.

Verax.

Naționalismul nostru.

De o vreme încoace se ocărăsc partidele politice pe tema naționalismului. Mai ales mișcarea condusă de dl Vlad în județul nostru, prin organul de publicitate „Solia Dreptății“, se facumetă să dea certificate de buni români numai acelor cari stau alături de D-sul, iar pe ceilalți îi tac-sează de bolșevici și răi români.

Față de aceste fenomene ciudate și împotriva acestei mișcări de zăpăcire nereușită, noi opunem naționalismul partidului nostru, care e constructiv și merit să realizeze înălțarea neamului nostru în rândul națiilor culte.

A cui operă e România-Mare?

Ca să răspund la această întrebare voi spune o poveste:

A fost în vechia Sicilie un împărat cu numele Hiero. Acesta cu împreună lucrarea tuturor locuitorilor a făcut o corabie mare. Când a fost gata trebuia slobozită în mare. A chemat pe toți locuitorii să dea ajutor la această lucrare, de lansare a corăbiei în apă. Toți au pus umărul și au împins. A fost zadarnică însă toată osteneala lor. S'a găsit atunci între ei un om cuminte cu numele Archimede, care a descoperit un instrument, pe care-l folosim și noi până în ziua de azi, cu numele scripșă (cigă). Cu ajutorul acestuia regele singur a lansat în apă marea corabie.

România-Mare, țara noastră, este corabia mare și fermecată, pe care a făcut-o neamul nostru românesc. Munca și jertfele mărețe ale generației prezente, au realizat acest mare și frumos edificiu, care se cheamă România-Mare.

În ce constă naționalismul nostru.

Realizată această țară după visul părinților noștri, nu poate sta pe loc, ci trebuie pusă în condițiuni de progres și frăintare. Pentru acest gând și în vederea acestui scop ne sbatem, ne frământăm dela unire încoace.

Regele chiamă nația întreagă la această însemnată lucrare de lansare a țării pe valurile binelui și a înaintării. Trebuie să recunoaștem și trebuie să mărturisim, că haosul în care

nesbatem și sărăcia publică tot mai accentuată, care stăpânește țărănimea noastră și-l se lățește și asupra celorlalte pături ale neamului nostru, dovedesc că încă nu ne-a succedat să găsim acel instrument miraculos, care să dea deslegare progresului, în țara noastră.

În opoziție cu alte partide, cari prin programele lor oferite regelui ca pe o scripșă urmăresc scopuri perimate, noi oferim programul partidului nostru.

Acest program are de scop principal și socotește că atunci se va rezolva criza economică și se va pune neamul în condițiuni sănătoase de progres, dacă se aplică un regim în care țărănimea, această majoritate covârșitoare a neamului, progresează în bine se întărește în avere și se bucură de rodul muncii sale. Guesnay a zis: „plugar sărac, țara săracă, țară săracă, rege sărac. Ori, noi nu trebuie să fim economiști ca să vedem înfăptuindu-se sub ochii noștri aspectele acestui adevăr.

Stăruind deci cu toată hotărârea pentru înfăptuirea regimului țărănesc „a statului țărănesc“ credem, că suntem în calea celui mai autentic naționalism. Iar pe Iuliu Maniu și Ion Mihalache îi socotim de adevărații Archimede, cari au găsit instrumentul miraculos de guvernare și de bine pentru neamul nostru.

Punem deci întrebarea, cari mișcări și partide politice sunt în linia adevăratului naționalism: acelea cari urmăresc realizarea binelui neamului prin ridicarea și îmbunătățirea soartei țărănimei, în majoritate covârșitoare și prin ea a neamului nostru întreg, sau acela cari luptă pentru introducerea în consiliile de administrație și în întreprinderile economice din țară a câtorva români?

Dela sine se invederează ridicolul acestui soi de naționalism, împotriva căruia trebuie să luptăm și să-l respingem ca pe o mișcare nepotrivită cu demnitatea și suveranitatea noastră în această țară.

Di Vlad la Orăștioara de jos

Am primit zilele acestea dela dl Sabin Danceriu din Orăștioara de jos o înțeleaptă scrisoare pe care o reproducem cu toată plăcerea.

Domnule Director,

Am cetit în gazeta D. V. No. 8 din 13 Iunie anul curent, despre pătania Dlui fost ministru Vlad, în comuna noastră Orăștioara de jos, și după părerea mea n'ar fi îndeajuns lămurit de ce nu l'am ascultat și nu-l vom asculta. Să-mi fie deci, îngăduit a face o lămurire mai detaliată, pentru cetitori „Soliei“ și țărănilor de bun simț din județul nostru.

Nu l'am ascultat pentru că știm despre Dl. Vlad unele lucruri între care și bine pe care nu-le vom uita nici odată ba ne vom sili chiar să le împărtășim și altora. Știm că pe vremea ungarilor Dl Vlad lupta pentru votul universal, astăzi sa întors îndărăt a luat calea racului, cere înlăturarea lui. Mai știm că sub guvernarea Dlui Vaida Dl Vlad ducea campanii contra conversiunii. Se dusesse chiar până la Ploiești unde a spus că — proști votează iar demagoji guvernează — Și am arătat mai sus guvernarea Dl Vaida. Sa fi convins Dl Vlad că demagoji au mai multe șanse? lucru posibil! Dar nu merge demagogia unuia care a fost sincer și după cât se vede este și astăzi, fiindcă susține după cât am auzit dela cei ce au fost de față, cele spuse mai înainte, și adaugă încă; Vom face dictatură ca în Germania și ca în Italia, vom introduce pedeapsa cu moarte și vom da 25 la fund. Asta după noi însemna jobăjie ceice noi nu dorim și nu credem să dorească nici unul dintre proști calificați de Dl Vlad. Nu suntem încă complect eliberați din cea în care au fost sortiți strămoși noștri să o suferă, nici astăzi. A mai spus Dl Vlad că Dl Vaida a trecut la dreapta și Dl Maniu la stânga, cea ce noi nu pricepem? Știm că ar fi dreapta și stânga în cer, și că de-a dreapta stau drepti și de-a stânga păcăloși. Dacă există și pe pământ atunci aci vedem cu totul contrariul. O fi natural să fie așa, fiind că dreapta Dlui Vaida după cât se

vede nu se știește a nesocoti porunca 6 — să nu ucizi — și spune verde că va aduce pedeapsa cu moarte, pentru dâși călcarea poruncilor dumnezeiești nu mai constituie păcat. Dar dacă nu mă înșel sub Dl Vaida s'a executat moarte fără pedeapsa. La Lupeni s'a tras în muncitotii în a căror frunte a intrat Dl Vlad în Alba-Iulia la 6 Mai 1928. În atelierele grivița la fel sa tras. Mi-ar putea obiecta că ce mă înpoartă că n'am fost țărani ci niște bolșevici și astea n'ar fi oameni și țărani. Pe dâși nu-i mai înpoartă că aștia au mers de la țară de neagră sărăcie să între în pământ de vii ca să scoată cărbuni pentru locomotive și vapoară, cu care se duceau Dlor prin țări străine, astăzi nu mai au nevoie de ei trebă suprimați că au avioane. Să vede au Dlor o mare plăcere de a introduce legi de ucidere de acela admiră pe Hitler care a bătut recordul în anul trecut 30 Iunie și-a ucis proprii lui pretini. Sărmani și-au greșit cariera s'ar fi putut face în loc de politiciani niște măcelari, cu toți ar fi putut ucide vite cât de multe, fiindcă pentru ele sărmanele a uitat Dzeu să deie vreo poruncă.

Deci iubiți tovarăș și cetitori ai „Soliei“ să mergem înainte alături de Dnii Maniu, Mihalache, Lupu și de toți care au rămas alături de ei. Să mergem cu acelaș elan cu care am mers în 1928 la Alba-Iulia, acum la Cluj cu toată încrederea căci nu mai dela ei ne va veni îmbunătățirea soartei noastre ei au înscris revendicări adevărate țărănești cu programul partidului care au cinstea și onoarea să-l conducă, sub a cărui steag suntem datori toți cei ce purtăm nume de țaran, să ne înrolăm fără nici un pic de șovoială. Cu cât o vom face mai înainte, cu atât viitorul nostru va fi mai apropiat. În nici un caz fericirea noastră nu va putea veni dela oamenii care am dat în calea racului ci dela cei ce merg drept înainte pe calea revendicărilor țărănești.

Sabin Danceriu
plugar în com. Orăștioara
de jos.

Intre oamenii lui Vaida a intrat vrajba

Ce pătesc cei ce iau bani dela jidovi.

Ne sosește știrea dela Cluj că oamenii lui Vaida au apucat la o vrajbă foarte mare. Anume lucrul s'a petrecut într'o tipografie din Cluj unde Vaidiștii trebuiau să plătească multe parale pentru tipărirea gazetei lor.

Tinerii vaidiști cereau unui granger de-al lor care suge dela consiliile de administrației jidovești să plătească datoria ce o aveau la acea tipografie căci suge de-ajuns dela jidovi. Acesta însă nu s'a înduplecat și-a zis că tinerii aceia sunt revoluționari și prăpădiți. Atunci tabără ti-

nerilor s'au făgăduit că vor lupta până vor obține darea afară din partid a celui ce suge dela jidovi și nu vrea să plătească prese partidului și să subvenționeze acțiunea lor.

Iată deci pe ce cale au apucat oamenii lui Vaida, care nici nu este mirare că se ceartă fiindcă între ei sunt niște ticăloși cari zic că luptă pentru românime alor trebuie din bani jidovești, iar de altă parte există niște tineri pe cari i-au luat de minte alții mai bătrâni și acum li lasă pe drumuri așa au pățit cei dela Patria Vaidistă.

Răvaș.

În gazeta vaidistă „Ecol“ din Arad cu No. 877 din 25 Iunie a. c. relatându-se cum a decurs adunarea dlui Vlad ținută la Deva în ziua de 24 I. c. se spune că vorbitorii au fost mereu întrerupți de către țărani (Noi zicem că numai au pus niște întrebări la cari vorbitorii trebuiau să răspundă!) și ca să se poată ținea adunarea a venit poliția și jandarmeria și a scos din sală pe cei ce întrerupeau și atunci toți țărani din sală au voit să plece și că a trebuit să intervină dl D. R. Ioanițescu și să strige „Trăiască Vaida“ ca o parte din țărani să-și reocupe locurile. Strict autentic și toate astea le spune o gazetă vaidistă. Adică cei trei sute de țărani aduși de Vernichescu — așa cum știm că ia adus — sau solidarizat cu cei cari îl întrerupeau pe dl Vlad și jumătate din ei au și părăsit sala demonstrativ.

Păi bine dlor aranșatori dar atunci unde vă sunt „valachiștii“ dacă cei pe cari i-ați adus sau pronunțat pe loc contra D-voastră?

Nu cumva și aceasta înseamnă un succes?

De când cu mișcarea valachistă a Dlui Vlad oamenii D-sale sau pus

pe treabă nu glumă! Așa de exemplu la restaurantul „Crucea Aibă“ care actualmente este sub directa conducere și administrare a dlui Ing. Vernichescu — funcționar de stat în concediu — se angajează numai români pur sânge valah, așa de ex. dacă vizitați acest restaurant veți fi servit de „valahul“ Hirsch și vă va distra valahul Bokor... Cu protecția Dlui Câmpian sperăm că-și va găsi un angajament bun și „valahul“ Garaș.

Și Vice-Führerul dela Orăștie nu poate să se supere căci, — de, — a trebuit să facă și Dnia sa apel din când în când la firma valahă Seiger... Și dacă crede că nu-i adevărat îl rugăm respectuos să ne deie în judecată!

Dl Vlad ca să-l consoleze pe dl Dr. Dobo pentru durerile suferite de pe urma asperităților politice i-a dedicat un articol din care înțelegem că dl Dobo deși e „tânăr încă“ totuși după cum își aduc aminte bătrânii a mai făcut politică acum vreo 40 de ani și articolul se facheie patetic „câinii latră caravana trece“... dar adaugăm noi, bursa de 100.000 lei din săcătuitul buget al țării nu va mai reveni în veci, vecilor.

ȘTIRI

Pentru cetitori și abonați. *Îi rugăm pe toți aceia cari nu doresc să aboneze foaia noastră să ne-o restituie imediat, — căci altcum îi considerăm abonați și o să le pretindem plata abonamentului. Și în afară de aceasta nu-i cinstit să citească gazeta folosindu-se de paguba noastră întrucât ea se ține cu mari sacrificii materiale, costând multe parale tipărirea, hârtia, spesele de poștă etc. — și nu credem că așteaptă nimeni să i-se trimită foaia fără să-și achite abonamentul.*

Căsătorie. anunțăm cu plăcere căsătoria religioasă a dlui avocat Emil Molnar cu dsoara Cornelia Gelmărean fca Dnei și dlui Dumitru Molnar, ca se va celebra în ziu de Duminică 30 Iunie 1935 la ora 20 seara în biserica greco-catolică din Orăștie.

Urăm pe această cale tinerei perechi cea mai deplină fericire.

Sfințirea bisericii din Paroș. Duminica Rusaliilor a fost de două ori sărbătoare pentru credincioșii comunei Paroș, căci pe lângă pogorârea duhului sfânt au mai prăznuit și sfințirea Bisericii. În comună era o bisericuță veche și slabă prin acoperișul căreia intra vântul și ploaia, iar slujbele sfinte abea se mai putea celebra. De aceea primul gând dela instalarea al tinărului și neobositului preot a fost repararea lăcașului sfânt. Pentru acest lucru să cerea însă multă trudă, bani și mai presus de toată bunăînțelegere. Toată acea lucruri le-au dat bunii creștini, iar azi — spre mulțumirea tuturor — acolo unde să credea că n'are să se facă nici când nimic s'a înălțat un frumos lăcaș de închinare Domnului, cum altul nu prea este în jur. La ora 8 s'a început sfințirea Bisericii de către un sobor de patru preoți în frunte cu prot. on. Ioan Danescu. După sfințire au urmat sfa Litur-

ghie la care a participat lume foarte multă încât biserica era neîncăpătoare iar păr. Danescu într'o predică frumos ticlucită arată rolul bisericii în educarea popoarelor. Ia apoi cuvântul preotul local Valer Nicola, care într'o scurtă dar bine simțite cuvântare arată tot greul cu care a trebuit să lupte la terminarea Bisericii în aceste vremuri grele și sfârșește cu vorbele că acolo undé este unire și bună înțelegere toate să pot face. La sfârșitul Liturghiei creștini și preoți au mers în procesiune la câmpul cu bucate unde s'a săvârșit sfințirea apei și sau înălțat rugăciuni pentru bună pază a lor. La reîntoarcere păr. Nicola mulțumește tuturor creștinilor, cari cu obolul lor au contribuit la ridicarea acestui frumos lăcaș și le dorește ca și pe mai departe să fie uniți între ei prin credință și înțelegere spre mărirea lui Dumnezeu și binele lor. La ora 2 a luat sfârșit serbarea care va rămânea neștersă în sufletul credincioșilor.

Un grozav cutremur de pământ în Asia. În țara Belucistan, pe care o stăpânește Anglia și care se găsește în Asia îndepărtată, — a fost un cumplit cutremur de pământ în vinerea trecută. După știrile primite s'au prăpădit cu acest prilej vre 40 de mii de oameni. Cutremurul s'a întâmplat noaptea și el a surprins în somn pe locuitori, cari astfel n'au mai avut răgaz să fugă din casele lor. Mai cu seamă a fost grozav cutremurul în orașul Cvesta, care este capitala Belucistanului și unde este guvernatorul englez cu conducerea armatei. Ofițerii și soldații englezi aflători în noaptea aceea în oraș s'au prăpădit aproape cu toți. Deasemenea s'au prăpădit toți polițiștii, precum și înfățișările făcute la marginea orașului. Cutremurul a avut o atât de mare putere. Incât în unele părți n'a rămas nici piatră pe piatră, iar păsările au fost svărlite din cuiburi și copiii din leagăn.

Faceți reclame în „SOLIA“

Cetiți „SOLIA“

Ce a sosit din Rusia. S'a anunțat încă de mult că vor sosi în țară o parte din lucrurile trimise în Rusia în decursul războiului mondial. Valoarea cea mai mare o are tezaurul. Odată cu el au fost trimise și acte cari privesc administrația țării noastre. Dintre acestea cele mai multe ne-au fost înapoiate Dumineca trecută. atunci a sosit la Constanța vaporul „Principesa Maria” aducând câteva lazi cu acte vechi. Cu același vapor au fost aduse în țară și osemintele unui fost domnitor moldovean, anume Dimitrie Cantemir, care a trecut mările Nistrului din cauza că a rupt pretenia de până atunci cu Turcia și a dat mâna cu Rușii lui Petru-cel-Mare, perzând rușii războiul a rămas în capitala Țarilor. A murit la vârsta de 50 ani, odihnind în cimitirul unei biserici grecești, timp de 212 ani.

Pierderile suferite de România în războiul mondial. În tranșeele războiului mondial au luptat, din partea României 29.843 de ofițeri și 890 de mii soldați. Dintre aceștia au căzut pe câmpul de luptă 1827 ofițeri și 91.340 soldați. Nu se știe nimic (au murit sau au fost făcuți prizonieri fără să se știe) c. c. 246 ofițeri și 80.785 soldați. Au murit ca prizonieri 149 ofițeri și 63.700 soldați. Au pierit adecă de toți 2267 ofițeri și 237.799 soldați. Cei mai mulți sunt dela aviație. Vine apoi la rând infanteria, cazaleria, artileria, trupe speciale, marina și serviciul sanitar.

Dintre civili au pierit (despre care nu se știe sigur) 2338 omorâți de bombe aruncate din aeroplane și de gloanțele tunurilor. Alți 1551 au fost răniți. Armatele dușmane au omorât 1446 de civili. La pierderile suferite de țara noastră trebuie să mai adăugăm pe cei morți de bol, ivite prin tranșee și împrăstiate și între civili. Astfel cei morți de tifos, friguri, și alte boale, morți cari întrec cu număr pe cei dinlăi. În total pierderile de oameni suferite de România în războiul pentru întregirea neamului se ridică la 800 de mii de oameni.

S'a întors din Rusia după 20 de ani de pribegie. Țăranul Teodor Țofei de fel din com. Poiana de sub munte (i. Maramureș) a fost făcut prizonier de Ruși tocmai la începutul războiului. De atunci începând a cutreerat toată întinderea Rusiei, ducând-o mai mult rău decât bine. Pretutindeni a purtat cu sine dorul de casă, de familie și de moșie. Din pricina acestui dor n'avea decât un singur gând: să facă ce-o putea și să se întoarcă căsuța de sub poala muntelui. După multă trudă dorința i-s'a împlinit. Săptămâna trecută a ajuns acasă, dar aici a dat peste altă durere. Legile țării l-au declarat mort, iar nevastă-sa s'a măritat cu altul și n'a vrut să-l mai recunoască, ba l-a eat și pe mâna jandarmilor, cari nu l-au lăsat slobod până a venit tot satul să garanteze că acesta e într'adevăr Teodor Țofei. Acum umblă pe la ministere să vadă n'ar putea face ceva ca legile țării cari l-au declarat mort, viu fiind, să-l iwie iar.

A sărit cu parașuta dela o înălțime de 7 km. 1/2. Cel mai priceput parașutist (care sare dela înălțimi cu un aparat în formă de umbrelă) din lume e un rus numit Kozulia. A sărit până acum de vre-o 150 de ori

dela înălțimi de 6-7 km., ajungând totdeauna cu bine la pământ. Zilele trecute a sărit dela o înălțime de 7 km. 1/2, și are de gând să sară și de mai sus.

In atenția proprietarilor de cai. În ziua 6 Iulie 1935 va funcționa în Orăștie în târgul de vite o Comisie de Remonă care va cumpăra cai de toate categoriile: ofițerești, artilerie (de câmp de munte și grea), cavalerie și infanterie, având vârsta între 4-9 ani împliniți. Prețurile vor fi acelea de pe piață — prin bună învoială plătindu-se imediat în numerar.

Anunt.

La Banca Populară „Parângul” din Petroșani (Ziarul „Avântul”) se găsesc registre chitanțiere și bonuri de plată pentru composesorate, asociații de pășunat, pășuni comunale, cooperative, bănci populare, etc., precum și alte registre de cari acestea au nevoie.

Se fac expedițiuni și prin poștă, contra ramburs. Prețuri ieftine.

Locuință de închiriat

În Deva, Str. Șaguna Nr. 1 case de închiriat începând dela 1 Iulie a. c. o locuință constând din 5 camere, anticamere, bucătărie, spălătorie, cameră de baie, pivniță, pod etc.

Informațiuni în biroul advocațional **Dr. Lazăr László, Deva** Str. Șaguna 1. 2-3

În vederea căsătoriei!

O persoană serioasă de 52 ani, sănătoasă, frumoasă, bună, cu caracter și bine situată dorește cunoștința unei văduve de 40-50 ani, care să aibe calități bune, să fie sănătoasă și să știe gospodăria casei, s'au o fată mai în etate. Corespondența și fotografia să se trimită pe adresa ziarului „Solia” din Orăștie pentru **Românul Transilvănean**, de unde vor primi răspuns sincer, păstrându-se orice secret. 2-3

Legătoria de cărți și cartonagoria

D. Pardos

Orăștie

Execută tot felul de lucrări bransa hârtiei cu **prețuri foarte convenabile.** Bibliotecii se leagă luxos și prompt.

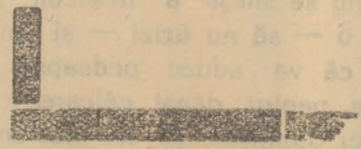
M. GHIMUȘIANU

măestru clasornicar

În edificiul Hotelului „Central” din Orăștie Primește la reparație tot felul de ceasornice și bijuterii cu prețuri convenabile.

Magazinul de mode

CAROL ZOBEL

oferă onoratalui public un mare asortiment de: cravate ultima modă, gulere, cămăși, pălării, pantofi pt. bărbați dame și copii

cu prețuri solide

Incunoștințare!

Caut persoane serioase, care au praxă și se ocupă cu cumpărarea **Isptelul de vacă** și de **oale**, înființând:

o lăptărie modernă

și **bineorganizată cu pregătirea untului și alte diferite brânzeturi, precum și vinderea lor pe piețe.**

Zilnic pot vinde dela 1000 kilograme lapte în sus, în condițiile cele mai favorabile.

Comerț cu bun viitor și aducător de parale. Ofertele serioase se acceptă.

Adresându-vă cu încredere la:

Dumitru Ștef

proprietar și mașinist-mechanic u. p. ORĂȘTIE com. **Boiu**, (J. Huned.)

Hallo!

Arendez sau eventual cumpăr o mașină de treerat grâu care să fie în bună regulă de funcționare, cu toate aparatele necesare.

Proprietarii de mașini, cari doresc o astfel de transacție, sunt răgați, ca fără întârziere, să-și înainteze ofertele în scris, precum și condițiile necesare de acceptare.

Adresându-vă cu încredere la:

Dumitru Ștef

proprietar și mașinist-mechanic u. p. ORĂȘTIE com. **Boiu**, (J. Huned.)

Restaurantul

„GH. CIOCA”

din Orăștie

este cel mai intim local. Vinuri excelente și bucătărie bună. Se primesc abonamente pentru prânz și cină în condițiile cele mai avantajoase serviciu prompt

LIBRARIA

Remus Branga

din Orăștie

este asortată cu tot felul de material de librărie, rechizite școlare, cărți didactice literare și științifice, tablouri fotografii, material pentru mașinile de scris, schapirografe, stampile etc.

Prețurile cele mai mici!

Vizitați fără nici o obligație, marele asortiment al librăriei **BRANGA** din Orăștie.

Vizitați cu toții

RESTAURANTUL „BOULEVARD”

al dnei Lupan din Orăștie

unde găsiți o bucătărie bună și ieftină. Abonamente pt. prânz și cină cu prețurile cele mai ieftine. Vinuri excelente, serviciu prompt.

Cel mai confortabil hotel din Orăștie este

Hotelul Central

unde pe lângă prețuri moderate primiți o cameră bine mobilată și de-o curățenie exemplară. Tot acolo vă stau la dispoziție

Cafeneaua și Restaurantul de primul rang

Propr.: **SIMION GAVRILĂ** hotelier și restaurator.

M. STERN

Magazin de Textile și Încălțăminte cel mai estin Izvor.

au sosit stofe și tot felul de articole de textile.

Pantofi de dame, domni și de copii, cele mai elegante asortimente.

Sandale de dame și domni.

Cetiți și răspândiți „SOLIA”